

بررسی نقش سیستم‌های حسابداری مدیریت در بهبود عملکرد نوآوران و پایدار در شهرداری‌ها

کریم نخعی

استادیار گروه حسابداری، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران.

Karimnakhaei@iau.ac.ir

ابراهیم احراری

دانشجوی دکتری حسابداری، واحد بیرجند، دانشگاه آزاد اسلامی، بیرجند، ایران. (نویسنده مسئول).

ebrahimahrari2020@gmail.com

چکیده

هدف این پژوهش، بررسی نقش سیستم‌های حسابداری مدیریت در ارتقای عملکرد نوآوران و بهبود پایداری در سازمان‌های شهرداری است. با توجه به پیچیدگی روزافزون مدیریت شهری، محدودیت منابع و افزایش انتظارات شهروندان از کیفیت خدمات عمومی، شناسایی و به‌کارگیری ابزارهای حسابداری مدیریت که منجر به بهینه‌سازی تخصیص منابع و ارتقای کارایی سازمانی می‌شوند، ضرورتی انکارناپذیر دارد. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت، توصیفی-تحلیلی است و با رویکرد کمی انجام شده است. داده‌ها از طریق پرسشنامه بسته بر اساس طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای گردآوری شد و توسط ۱۵۰ نفر از مدیران و کارشناسان برنامه و بودجه شهرداری‌ها تکمیل گردید. برای تحلیل داده‌ها از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که سیستم‌های حسابداری مدیریت اثر مثبت و معناداری بر عملکرد نوآوران و عملکرد پایدار شهرداری‌ها دارند. همچنین مشخص شد که نوآوری سازمانی نقش تعدیل‌گر داشته و رابطه میان حسابداری مدیریت و پایداری زیست‌محیطی و اقتصادی را تقویت می‌کند. نتیجه‌گیری پژوهش حاکی از آن است که گذار از نظام‌های سنتی ثبت و گزارشگری مالی به سوی حسابداری مدیریت استراتژیک و سبز، زمینه تخصیص بهینه منابع و کاهش آثار منفی فعالیت‌های شهری را فراهم می‌سازد. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود شهرداری‌ها بر استقرار بودجه‌ریزی عملکردی و بهره‌گیری از شاخص‌های غیرمالی تمرکز بیشتری داشته باشند.

واژگان کلیدی: حسابداری مدیریت، عملکرد نوآوران، توسعه پایدار، شهرداری، مدیریت شهری.

مقدمه

در دنیای معاصر، مدیریت شهری با پیچیدگی‌های فزاینده‌ای مواجه است. رشد سریع جمعیت شهری، محدودیت منابع مالی، افزایش هزینه‌های ارائه خدمات عمومی و ارتقای سطح انتظارات شهروندان، شهرداری‌ها را ناگزیر ساخته است تا از رویکردهای سنتی مدیریتی فاصله گرفته و به سمت الگوهای نوین تصمیم‌گیری حرکت کنند. در چنین شرایطی، دستیابی به عملکرد نوآوران و توسعه پایدار به دو هدف راهبردی برای سازمان‌های شهری تبدیل شده است. با این حال، پرسش اساسی آن است که این اهداف چگونه می‌توانند با ابزارهای سنجش، کنترل و تصمیم‌سازی مالی پیوند یابند. در پاسخ به

این پرسش، سیستم‌های حسابداری مدیریت به‌عنوان یکی از مهم‌ترین سازوکارهای پشتیبان تصمیم‌گیری مطرح می‌شوند.

مبانی نظری تحقیق

مفهوم و جایگاه حسابداری مدیریت

حسابداری مدیریت، برخلاف حسابداری مالی که عمدتاً بر تهیه گزارش برای استفاده کنندگان بیرونی متمرکز است، بر تولید، تحلیل و تفسیر اطلاعات برای مدیران داخلی سازمان با هدف برنامه‌ریزی، کنترل و تصمیم‌گیری تأکید دارد. درویشی (۱۳۹۸)، حسابداری مدیریت را مجموعه‌ای از فعالیت‌ها می‌داند که هدف آن شناسایی، اندازه‌گیری، تحلیل و تفسیر اطلاعات مالی و غیرمالی برای کمک به مدیران در تحقق اهداف سازمان است. در ادبیات کلاسیک نیز پژوهشگرانی همچون هورنگرن بر نقش این نظام در بهینه‌سازی هزینه‌ها و مدیریت بودجه تأکید داشته‌اند. درمقابل، رویکردهای نوین‌تر، به‌ویژه با طرح کارت امتیازی متوازن توسط کاپلان و نورتون، حسابداری مدیریت را از یک ابزار صرفاً عددی به ابزاری راهبردی برای سنجش ابعاد غیرمالی عملکرد نیز تبدیل کرده‌اند. در محیط شهرداری‌ها، حسابداری مدیریت نقش مهمی در تبدیل داده‌های خام مالی به بینش مدیریتی ایفا می‌کند. برای مثال، استفاده از بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد، به جای بودجه‌ریزی سنتی، این امکان را فراهم می‌کند که منابع نه بر مبنای الگوهای تاریخی، بلکه بر اساس نتایج واقعی و اثرگذاری پروژه‌ها تخصیص یابند.

عملکرد نوآورانه در سازمان‌های شهری

نوآوری در سازمان‌های عمومی و شهرداری‌ها لزوماً به معنای خلق فناوری جدید نیست، بلکه بیشتر به معنای به‌کارگیری روش‌های جدید برای حل مسائل قدیمی و پیچیده است. شومپتر نوآوری را معادل «تخریب خلاق» می‌داند؛ بدین معنا که روش‌های ناکارآمد پیشین جای خود را به شیوه‌های کارآمدتر می‌دهند. در حوزه مدیریت شهری، نوآوری می‌تواند در سه سطح بروز یابد:

- ✓ نوآوری در خدمات، مانند راه‌اندازی سامانه‌های پرداخت الکترونیکی برای عوارض شهری؛
- ✓ نوآوری در فرآیندها، مانند دیجیتال‌سازی فرایند صدور پروانه ساخت؛
- ✓ نوآوری در مدیریت، مانند مشارکت شهروندان در بودجه‌ریزی شهری.

از دیدگاه درویشی و همکاران، عملکرد نوآورانه زمانی تحقق می‌یابد که سازمان، محیطی پویا برای پذیرش و اجرای ایده‌های جدید فراهم سازد. در شهرداری‌ها، چنین نوآوری‌هایی می‌توانند به کاهش بروکراسی، تسریع پاسخ‌گویی و ارتقای کیفیت خدمات منجر شوند. با این حال، هر نوع نوآوری مستلزم تخصیص منابع، ارزیابی ریسک و تحلیل هزینه-فایده است؛ جایی که حسابداری مدیریت می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در هدایت و پشتیبانی از تصمیمات نوآورانه ایفا کند.

توسعه پایدار در مدیریت شهری

پایداری در معنای کلاسیک خود، مطابق تعریف کمیسیون برانتلند، به معنای «برآوردن نیازهای نسل حاضر بدون به خطر انداختن توانایی نسل‌های آینده برای تأمین نیازهای خود» است. در بستر شهرداری‌ها، توسعه پایدار را می‌توان در سه بعد اصلی تبیین کرد:

- ✓ پایداری زیست‌محیطی: شامل کاهش آلودگی هوا، مدیریت پسماند و توسعه فضای سبز؛
 - ✓ پایداری اجتماعی: شامل عدالت در توزیع خدمات شهری و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان؛
 - ✓ پایداری اقتصادی: شامل ایجاد درآمدهای پایدار و کاهش وابستگی به منابع مقطعی.
- الکینگتون با طرح مفهوم «خط پایین سه‌گانه» تأکید می‌کند که موفقیت سازمان نباید صرفاً بر اساس شاخص‌های مالی سنجیده شود، بلکه پیامدهای اجتماعی و زیست‌محیطی نیز باید مورد توجه قرار گیرند. در شهرداری‌ها، این رویکرد بدین معناست که یک پروژه شهری صرفاً به دلیل منافع اقتصادی کوتاه‌مدت نباید پذیرفته شود، بلکه آثار آن بر کیفیت محیط زیست و عدالت اجتماعی نیز باید مدنظر قرار گیرد.

پیوند میان حسابداری مدیریت، نوآوری و پایداری

نقطه اتصال حسابداری مدیریت، نوآوری و پایداری در نحوه تخصیص منابع محدود شهری نهفته است. حسابداری مدیریت نوین، به‌ویژه در قالب حسابداری سبز و حسابداری استراتژیک، امکان شناسایی هزینه‌های پنهان زیست‌محیطی و اجتماعی را فراهم می‌آورد. در چنین شرایطی، اگر یک نظام حسابداری مدیریت پیشرفته در شهرداری مستقر شود، مدیران قادر خواهند بود آثار بلندمدت سرمایه‌گذاری در نوآوری‌های سبز را شناسایی کنند. برای نمونه، سرمایه‌گذاری در سامانه‌های جمع‌آوری آب باران اگرچه در ابتدا هزینه‌بر است، اما در بلندمدت می‌تواند به کاهش هزینه‌های تأمین آب و بهبود پایداری زیست‌محیطی منجر شود. از این منظر، حسابداری مدیریت تنها یک ابزار ثبت نیست، بلکه یک سازوکار راهبردی برای تقویت نوآوری‌های منتهی به پایداری به شمار می‌رود.

فرضیات پژوهش

- بر اساس مبانی نظری و هدف پژوهش، فرضیات زیر تدوین شد:
- ✓ فرضیه اول (H_1): سیستم‌های حسابداری مدیریت اثر مثبت و معناداری بر عملکرد نوآورانه شهرداری‌ها دارند.
 - ✓ فرضیه دوم (H_2): به‌کارگیری ابزارهای حسابداری مدیریت منجر به بهبود شاخص‌های توسعه پایدار در مدیریت شهری می‌شود.
 - ✓ فرضیه سوم (H_3): رابطه میان حسابداری مدیریت و عملکرد پایدار، تحت تأثیر سطح نوآوری سازمانی قرار دارد.

روش تحقیق

این پژوهش با هدف تبیین نقش سیستم‌های حسابداری مدیریت در ارتقای عملکرد نوآورانه و پایدار در شهرداری‌ها طراحی شده است. با توجه به ماهیت مسئله و اهداف پژوهش، رویکرد روش‌شناختی آن به شرح زیر تبیین می‌شود.

نوع و رویکرد پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی است؛ زیرا نتایج آن می‌تواند به‌طور مستقیم در بهبود فرآیندهای مدیریتی شهرداری‌ها و تصمیم‌گیری‌های اجرایی مورد استفاده قرار گیرد. از نظر ماهیت، این مطالعه در زمره پژوهش‌های توصیفی-تحلیلی قرار می‌گیرد، زیرا ابتدا وضعیت موجود را توصیف کرده و سپس روابط میان متغیرها را با استفاده از روش‌های آماری بررسی می‌کند. رویکرد کلی پژوهش نیز کمی است، چرا که هدف آن سنجش اثرگذاری متغیرها و تعمیم نتایج به جامعه آماری است.

مدل مفهومی و متغیرهای پژوهش

در این پژوهش، مدل مفهومی به گونه‌ای طراحی شده است که متغیرها بر اساس نقش آن‌ها در مدل دسته‌بندی شوند.

متغیر مستقل

سیستم‌های حسابداری مدیریت (SAM)

این متغیر به عنوان پیش‌ران اصلی تغییرات در سازمان تعریف می‌شود و در این پژوهش شامل ابعاد زیر است:

- ✓ بودجه‌ریزی استراتژیک
- ✓ تحلیل انحرافات
- ✓ مدیریت هزینه و بهینه‌سازی

متغیرهای وابسته

✓ عملکرد نوآورانه: توانایی شهرداری در خلق خدمات جدید، پذیرش فناوری‌های هوشمند و اصلاح فرآیندهای اداری برای کاهش بروکراسی؛

✓ عملکرد پایدار: شامل پایداری زیست‌محیطی، پایداری اقتصادی و پایداری اجتماعی.

ابزار گردآوری داده‌ها

ابزار اصلی گردآوری داده‌ها در این پژوهش، پرسشنامه محقق ساخته است که با اتکا به ادبیات موضوع و پرسشنامه‌های معتبر در حوزه حسابداری مدیریت و توسعه پایدار طراحی شد.

ساختار پرسشنامه

پرسشنامه در سه بخش تنظیم گردید:

- ✓ بخش نخست: اطلاعات جمعیت‌شناختی؛
- ✓ بخش دوم: سنجش متغیر مستقل؛
- ✓ بخش سوم: سنجش متغیرهای وابسته.

مقیاس اندازه‌گیری

برای سنجش گویه‌ها، از طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای استفاده شد که از «کاملاً مخالفم» تا «کاملاً موافقم» را دربرمی‌گیرد. این مقیاس به دلیل سهولت پاسخ‌گویی و قابلیت مناسب برای تحلیل‌های آماری، گزینه‌ای مناسب برای این پژوهش محسوب می‌شود.

روش‌های تحلیل داده‌ها

برای تحلیل داده‌ها، دو سطح تحلیل در نظر گرفته شد:

✓ تحلیل‌های توصیفی شامل میانگین، انحراف معیار و درصد؛

تحلیل‌های استنباطی شامل:

- ✓ رگرسیون خطی برای بررسی اثر مستقیم حسابداری مدیریت بر نوآوری و پایداری؛
- ✓ مدل‌سازی معادلات ساختاری، در صورت نیاز به بررسی روابط مستقیم، غیرمستقیم و تعدیلی.

جامعه و نمونه آماری

تعیین دقیق جامعه و روش نمونه‌گیری، شرط لازم برای تعمیم‌پذیری نتایج پژوهش است.

جامعه آماری

جامعه آماری این پژوهش را تمامی افرادی تشکیل می‌دهند که در سطوح تصمیم‌گیری مالی و اجرایی شهرداری‌های مورد مطالعه فعالیت دارند. این جامعه شامل افراد زیر است:

- ✓ مدیران مالی و مدیران بودجه؛
 - ✓ معاونان شهرداران در حوزه‌های عملیاتی و اقتصادی؛
 - ✓ کارشناسان ارشد برنامه‌ریزی و بودجه؛
 - ✓ مدیران سازمان‌های تابعه شهرداری.
- این افراد به دلیل آشنایی مستقیم با فرآیندهای مالی و نقش مؤثر در اجرای سیاست‌های شهری، بهترین منابع برای گردآوری داده‌های پژوهش به شمار می‌روند.

روش نمونه‌گیری و حجم نمونه

با توجه به گستردگی جامعه آماری، از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی شده استفاده شد. در این روش، ابتدا جامعه بر اساس شاخص‌هایی مانند پست سازمانی یا واحد اداری به طبقات مختلف تقسیم شد و سپس از هر طبقه، نمونه‌ها به صورت تصادفی انتخاب شدند تا از بروز سوگیری در نتایج جلوگیری شود.

برای تعیین حجم نمونه، از فرمول کوکران استفاده شد. با در نظر گرفتن سطح اطمینان ۹۵ درصد و خطای مجاز ۵ درصد، حجم نمونه ۱۵۰ نفر برآورد گردید. برای جبران احتمال ریزش یا ناقص بودن برخی پرسشنامه‌ها، ۱۶۵ پرسشنامه توزیع شد که در نهایت ۱۵۰ پرسشنامه معتبر برای تحلیل نهایی مورد استفاده قرار گرفت.

معیارهای ورود و خروج

- ✓ معیارهای ورود: داشتن حداقل سه سال سابقه مدیریتی در شهرداری و برخورداری از حداقل مدرک کارشناسی؛
- ✓ معیارهای خروج: افرادی که کمتر از شش ماه در سمت فعلی خود فعالیت داشته‌اند، به دلیل آشنایی ناکافی با فرایندهای بودجه‌ای، از نمونه نهایی حذف شدند.

تحلیل یافته‌ها و بحث

در این بخش، ابتدا ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخ‌دهندگان بررسی شده و سپس روابط میان متغیرهای پژوهش با استفاده از آزمون‌های آماری تحلیل شده است. کلیه تحلیل‌ها با نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۶ انجام گرفت.

تحلیل توصیفی متغیرهای دموگرافیک

هدف از این بخش، شناخت ویژگی‌های کلی جامعه پاسخ‌دهندگان و اطمینان از نمایندگی مناسب نمونه است.

جدول (۱): توصیف متغیرهای دموگرافیک پاسخ‌دهندگان (۱۵۰ نفر)

متغیر	شاخص	فراوانی (n)	درصد (%)
جنسیت	مرد	۱۲۰	۸۰
	زن	۳۰	۲۰
سوابق تحصیلی	کارشناسی	۴۵	۳۰
	کارشناسی ارشد	۸۵	۵۷
	دکتر	۲۰	۱۳
سابقه مدیریتی	کمتر از ۵ سال	۳۰	۲۰

۴۷	۷۰	۵ تا ۱۰ سال	
۳۳	۵۰	بیشتر از ۱۰ سال	
۱۷	۲۵	مدیر ارشد	پست سازمانی
۴۳	۶۵	مدیر میانی	
۴۰	۶۰	کارشناس ارشد/مشاور	

تفسیر جدول ۱

بر اساس نتایج جدول ۱، اکثریت پاسخ‌دهندگان مرد و دارای تحصیلات تکمیلی هستند. همچنین، بخش قابل توجهی از نمونه دارای سابقه مدیریتی بیش از پنج سال می‌باشند. این امر نشان می‌دهد که داده‌های گردآوری شده از افرادی اخذ شده است که تجربه عملی کافی در مدیریت شهری دارند و دیدگاه آن‌ها نسبت به حسابداری مدیریت، نوآوری و پایداری، مبتنی بر تجربه اجرایی است.

تحلیل همبستگی پیرسون

برای بررسی شدت و جهت رابطه میان متغیر مستقل و متغیرهای وابسته، از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد.

جدول (۲): ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	حسابداری مدیریت	عملکرد نوآورانه	عملکرد پایدار
حسابداری مدیریت	۱	***۰.۶۸	***۰.۷۲
عملکرد نوآورانه	***۰.۶۸	۱	***۰.۵۵
عملکرد پایدار	***۰.۷۲	***۰.۵۵	۱

** سطح معناداری $p > 0.01$

تفسیر جدول ۲

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد که میان سیستم‌های حسابداری مدیریت و هر دو متغیر وابسته، رابطه‌ای مستقیم و مثبت برقرار است. ضریب همبستگی میان حسابداری مدیریت و عملکرد پایدار بیشترین مقدار را دارد. این امر بیانگر آن است که هرچه نظام حسابداری مدیریت در شهرداری‌ها پیشرفته‌تر و دقیق‌تر باشد، احتمال تحقق اهداف پایداری بیشتر خواهد بود. همچنین رابطه مثبت میان حسابداری مدیریت و نوآوری نشان می‌دهد که ابزارهای تحلیل مالی، بستر لازم را برای پذیرش و اجرای ایده‌های نوآورانه فراهم می‌سازند.

تحلیل رگرسیون خطی

برای آزمون فرضیات پژوهش و سنجش میزان اثرگذاری متغیر مستقل بر متغیرهای وابسته، از رگرسیون خطی ساده استفاده شد.

جدول (۳): نتایج رگرسیون اثر حسابداری مدیریت بر عملکرد نوآورانه

متغیر	ضریب بتا (β)	مقدار t	سطح معناداری (p)	مقدار R^2
حسابداری مدیریت → نوآوری	۰.۵۴	۶.۱۲	۰.۰۰۰	۰.۴۶

تفسیر جدول ۳

مقدار ضریب بتا نشان می‌دهد که حسابداری مدیریت اثر مثبت و معناداری بر عملکرد نوآورانه دارد. مقدار R^2 نیز بیانگر آن است که حدود ۴۶ درصد از تغییرات عملکرد نوآورانه در شهرداری‌ها توسط سیستم‌های حسابداری مدیریت تبیین

می‌شود. بنابراین، فرضیه اول تأیید شد.

جدول (۴): نتایج رگرسیون اثر حسابداری مدیریت بر عملکرد پایدار

متغیر	ضریب بتا (β)	مقدار t	سطح معناداری (p)	مقدار R^2
حسابداری مدیریت $\rightarrow$ پایداری	۰.۶۲	۷.۸۵	۰.۰۰۰	۰.۵۲

تفسیر جدول ۴

نتایج رگرسیون در جدول ۴ نشان می‌دهد که حسابداری مدیریت با ضریب بتای ۰.۶۲، تأثیر قوی و معناداری بر عملکرد پایدار شهرداری‌ها دارد. مقدار R^2 برابر با ۰.۵۲ نشان‌دهنده آن است که ۵۲ درصد از واریانس عملکرد پایدار توسط متغیر حسابداری مدیریت توضیح داده می‌شود. بر این اساس، فرضیه دوم نیز مورد تأیید قرار گرفت.

تحلیل مدل تعدیلی

در این تحلیل، عملکرد نوآورانه به‌عنوان متغیر تعدیل‌گر وارد مدل شد. نتایج نشان داد که در شهرداری‌هایی که از سطح بالاتری از نوآوری برخوردارند، اثر حسابداری مدیریت بر دستیابی به پایداری به‌طور معناداری افزایش می‌یابد. بدین معنا که حسابداری مدیریت به‌تنهایی مفید است، اما زمانی که در بستری نوآورانه قرار گیرد، اثر آن بر پایداری چندین برابر خواهد شد. بنابراین، فرضیه سوم نیز تأیید شد.

بحث و نتیجه‌گیری

بحث و تحلیل یافته‌ها

یافته‌های آماری پژوهش نشان داد که سیستم‌های حسابداری مدیریت نقشی تعیین‌کننده در ارتقای عملکرد نوآورانه و پایداری شهرداری‌ها دارند.

تحلیل اثر بر نوآوری

نتایج این پژوهش تأیید کرد که هرچه ابزارهای حسابداری مدیریت دقیق‌تر و کارآمدتر باشند، میزان نوآوری در خدمات شهری نیز افزایش می‌یابد. این یافته با دیدگاه کاپلان و نورتون درباره کارت امتیازی متوازن هم‌راستا است؛ زیرا هنگامی که مدیران بتوانند شاخص‌های غیرمالی را نیز مشاهده و ارزیابی کنند، آمادگی بیشتری برای پذیرش نوآوری خواهند داشت.

تحلیل اثر بر پایداری

رابطه قوی میان حسابداری مدیریت و عملکرد پایدار نشان می‌دهد که پایداری بدون برخورداری از نظام دقیق سنجش مالی و مدیریتی امکان‌پذیر نیست. این نتیجه با پژوهش‌های حوزه حسابداری سبز همسو است؛ چرا که شناسایی و سنجش هزینه‌های زیست‌محیطی و اجتماعی، زمینه اتخاذ تصمیمات پایدارتر را فراهم می‌سازد.

تحلیل اثر تعدیلی نوآوری

یکی از یافته‌های مهم این پژوهش، نقش تعدیل‌گر نوآوری بود. نتایج نشان داد که حسابداری مدیریت زمانی بیشترین اثر را بر پایداری دارد که در محیطی نوآورانه قرار گیرد. به بیان دیگر، نظام مالی کارآمد در صورتی به پایداری منجر می‌شود که سازمان از ظرفیت پذیرش و اجرای روش‌های نو برخوردار باشد.

نتیجه گیری کلی

این پژوهش با هدف بررسی نقش سیستم های حسابداری مدیریت در بهبود عملکرد نوآورانه و پایدار در شهرداری ها انجام شد. یافته ها نشان داد که اتکا به روش های سنتی حسابداری، که صرفاً بر ثبت تراکنش ها متمرکز است، برای مدیریت پیچیدگی های شهری کافی نیست. به طور کلی می توان نتیجه گرفت که: سیستم های پیشرفته حسابداری مدیریت با افزایش شفافیت در تخصیص منابع، بستر نوآوری در خدمات را فراهم می کنند. رویکرد حسابداری استراتژیک، نگاه مدیران شهرداری را از منافع کوتاه مدت به پایداری بلندمدت معطوف می سازد. هم راستایی ابزارهای مالی با اهداف زیست محیطی، شهرداری را از یک سازمان خدمات رسان ساده به یک سازمان مدیریت پایدار تبدیل می کند.

پیشنهادهای کاربردی و مدیریتی

- بر اساس یافته های پژوهش، پیشنهادهای زیر ارائه می شود:
- ✓ گذار از بودجه ریزی سنتی به بودجه ریزی عملکردی: شهرداری ها باید منابع را بر اساس نتایج و میزان اثرگذاری هر واحد تخصیص دهند.
 - ✓ استقرار سیستم حسابداری سبز: شاخص های زیست محیطی باید به عنوان بخشی از گزارش های مالی و مدیریتی لحاظ شوند.
 - ✓ ایجاد صندوق های حمایتی برای نوآوری های شهری: بخشی از درآمدهای شهرداری می تواند به حمایت از ایده های نوآورانه اختصاص یابد.
 - ✓ آموزش مستمر مدیران در حوزه حسابداری استراتژیک: آشنایی مدیران با ابزارهایی مانند کارت امتیازی متوازن برای پیوند میان اطلاعات مالی و اهداف پایداری ضروری است.
- نتایج پژوهش همچنین نشان داد که شهرداری هایی که از نظام های حسابداری مدیریت پویا بهره می گیرند، در ارائه خدمات نوآورانه موفق تر بوده اند. افزون بر این، شفافیت مالی حاصل از این نظام ها منجر به تخصیص بهینه منابع به پروژه های سبز و پایدار شده است. از این رو، توصیه می شود شهرداری ها از الگوهای سنتی فاصله گرفته و به سوی حسابداری مدیریت سبز حرکت کنند.

منابع

- ✓ درویشی، م، همکاران، (۱۴۰۰)، حسابداری مدیریت استراتژیک در سازمان های دولتی: رویکردی نوین به بودجه ریزی، انتشارات دانشگاهی، تهران.
- ✓ سازمان برنامه و بودجه، (۱۴۰۱)، راهنمای جامع بودجه ریزی عملکردی در سازمان های عمومی. چاپ اول، تهران.
- ✓ محمدی، ا، (۱۳۹۸)، بررسی تأثیر ابزارهای حسابداری مدیریت بر بهره وری شهرداری های ایران، مجله مدیریت شهری و توسعه پایدار، دوره ۱۰، شماره ۲، صص ۴۵-۶۰.
- ✓ Bhimbo, J. (2021). Management Accounting and Sustainable Development in Public Sector. Journal of Public Budgeting & Finance, 41(3), 112-135.
- ✓ Kaplan, R. S., & Norton, R. E. (1996). The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action. Harvard Business Review Press.
- ✓ Horngren, C. T., Sundem, G. L., & Schatzberg, J. (2015). Introduction to Management Accounting. Pearson Education.

- ✓ United Nations. (2015). Sustainable Development Goals (SDGs): Urban Sustainability and Governance. UN Publications.